

OFFENTLIGE UDGIFTER 8. november 2023

DEBATINDLÆG

Bedre velfærd øger kun i meget begrænset grad inflationen

Skrevet af

Sofie Holme Andersen
Cheføkonom

Inflationen spørger stadig i finansloven, men flere penge til offentligt forbrug i 2024 vil øge inflationen meget lidt. Hvis regeringen øgede finansloven med 10 milliarder kroner i forhold til deres forslag, ville det øge inflationen med 0,04 procentpoint.

Kontakt

Cheføkonom

Sofie Holme Andersen

📞 61 27 58 24

✉️ sha@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Regeringen lægger op til, at finansloven for 2024 hverken skal øge eller dæmpe aktiviteten i økonomien. [Statsminister Mette Frederiksen mener](#), at de ikke kan bruge mere på grund af inflationen: "Der er ikke masser penge. Det er rigtigt, at der er et større økonomisk råderum i de kommende år. Men vi er samtidig nødt til at holde inflationen nede."

Men der er flere grunde til, at inflationsspøgelset ikke ser ud til at genopstå, selv hvis man brugte flere penge.

Inflationen er igen under de magiske 2 procent. Den var helt nede på [0,9 procent](#) i september 2023 og har formentlig været endnu lavere i oktober. Det er et markant fald fra 10,0 procent i september 2022. Det er endda lavere end inflationen i euroområdet, der fortsat ligger over de 2 procent. Det er trukket ned af negativ energiinflation, men selv uden energi er inflationen faldet betydeligt det seneste år.

” *Der er flere grunde til, at inflationsspøgelset ikke ser ud til at genopstå, selv hvis man brugte flere penge*

Sofie Holme Andersen

Inflationen er dermed ved at være normaliseret, selvom de sidste rentestigninger endnu ikke er løbet hele vejen igennem økonomien endnu.

Samtidig påvirker finanspolitik i form af øget offentligt forbrug kun i meget begrænset omfang inflationen. AE har [tidligere vist](#), at hvis vi fyrede 41.000 offentligt ansatte, ville det dæmpe inflationen med 0,2 procentpoint. Det modsatte ville også være gældende: Hvis vi ansatte 41.000 flere offentligt ansatte, ville det øge inflationen med 0,2 procentpoint. Det er en ret lille effekt på inflationen for en ret betydelig effekt på den offentlige beskæftigelse.

Tager man udgangspunkt i det finanslovsforslag, regeringen har fremlagt, [vurderer vi i AE](#), at man kunne øge det offentlige forbrug med 9,7 milliarder kroner yderligere i 2024. Det skyldes, at finansloven som nævnt hverken skal øge eller dæmpe aktiviteten i samfundet. Frem mod 2030 skal den samlede finanspolitik dog øge aktiviteten ifølge aftalen om det nationale kompromis. Det giver en u hensigtsmæssig stop/start-effekt, hvis man ikke vil øge en lille smule i 2024. I stedet kan man bruge flere penge i 2024. Det vil øge inflationen med 0,04 procentpoint.

” *Ligegyldigt, hvor finansloven lander, vil inflationen være ret upåvirket*

Sofie Holme Andersen

Inflationen er ved at være normaliseret og påvirkes altså nærmest ikke af øget offentligt forbrug. Derfor er inflationen et dårligt argument for at føre en stram finanspolitik, som regeringens finanslovsforslag er udtryk for.

Generelt har inflationen i Danmark de seneste år da heller ikke været drevet af finanspolitiske lempelser. Den har været drevet af energi- og fødevarerpriser, der steg voldsomt som følge af krigen i Ukraine, og den har været drevet af forsyningsproblemer ved udgangen af coronapandemien. De høje tocifrede inflationsrater var nemlig ikke et resultat af noget, der skete i Danmark, men af en masse, der skete [udenfor Danmarks grænser](#).

Derfor bør man ikke være så bekymret for finanslovens effekt på inflationen. Man bør hellere fokusere på, at velfærden kan følge med demografien og få flere penge til erhvervsuddannelserne. Ligegyldigt hvor finansloven lander, vil inflationen være ret upåvirket.